

STATUTUL, LOCUL ȘI ROLUL POLIȚIEI COMUNITARE ÎN CADRUL POLITICILOR DE ORDINE PUBLICĂ ORIENTATE CĂTRE COMUNITATE

Olga POSTOVAN,
*master în drept, asistent universitar
al Catedrei „Drept polițienesc și securitate publică”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI*

Rezumat

Activitatea polițienească comunitară reprezintă în sine o filosofie (un mod de gândire) și o strategie organizațională (ca formă de implementare a acestei filosofii), care împuternicește poliția și societatea cu abilitatea de a interacționa sub diverse aspecte și forme, scopul de bază al acestui deziderat fiind realizarea în practică a principiului potrivit căruia „reprezentanții organelor de drept mereu în slujba cetățeanului”.

Prevenirea comiterii faptelor antisociale, crearea unui climat general de ordine, liniște și siguranță publică în viața de zi cu zi a cetățenilor, soluționarea problemelor și a solicitărilor tuturor potrivit așteptărilor membrilor comunității, reprezintă doar câteva exemple de sarcini importante atribuite în acest sens în competența poliției comunitare ca model clasic de parteneriat între cetățeni și poliție, centrat pe identificarea, cercetarea și soluționarea problemelor în interiorul unei colectivități cu interese, credințe și o viață comună.

Cuvinte-cheie: Poliție comunitară, concept, specificitate, descentralizare, strategie, comunitate, campanii de informare, implicare activă, disponibilitate, contact permanent, transparență, echilibrul social.

Summary

Community policing is a philosophy (a way of thinking) in itself and an organizational strategy (as a form of implementation of this philosophy), which grants the police and the society the power to interact in various aspects and forms, the basic purpose of this desideratum being the implementation in practice of the principle according to which „the representatives of the law enforcement authorities are always at the service of the citizen”.

Preventing the perpetration of antisocial activities, creating a general climate of order, peace and public safety in the daily lives of citizens, solving problems and demands of all according to the expectations of community members, are just a few examples of important tasks assigned to the community police in this regard as a classic pattern of partnership between citizens and the police, focused on identifying, researching and solving problems within a community with common interests, beliefs and life.

Keywords: Community police, concept, specificity, decentralization, strategy, community, information campaigns, active involvement, availability, permanent contact, transparency, social balance.

Introducere. În ultima perioadă, asistăm la o creștere constantă a așteptărilor realiste ale cetățenilor cu privire la activitatea desfășurată de către poliție. Incidentele cu utilizarea nejustificată (abuzivă) a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc au dus la creșterea neîncrederii cetățenilor în munca polițiștilor și, în timp ce forțele de ordine s-au concentrat mai mult pe urmărirea și reținerea infractorilor, societatea cere, din ce în ce mai mult, o mai mare apropiere a poliției de problemele cu care se confruntă aceasta.

La general, oamenii au diferite stereotipuri cu privire la activitatea polițiștilor unii considerând că polițiștii sunt responsabili și dedicați activității profesionale iar alții fiind convinși că reprezentanții organelor de drept sunt autoritari și predispuși să abuzeze de împuternicirile conferite de lege în virtutea funcției deținute. Un lucru este cert, și anume că imaginea actuală a polițistului este diferită de cea care era acum 40-50 ani (acel polițist prietenos care ținea lecții tinerilor despre cum să petreacă eficient timpul liber, care ajuta un copil să traverseze strada, o bătrânică să-și achite serviciile comunale etc).

La moment, cetățenii sunt în așteptarea unei poliții orientate spre comunitate, care să pună accent pe relațiile de colaborare între polițiști și membrii comunității, pentru a identifica și soluționa problemele locale.

Metode și materiale aplicate. Pentru realizarea scopurilor și obiectivelor cercetării, ținând cont complexitatea temei investigate, am utilizat ca metode de cercetare: metoda istorică, logică, sistematică, a deducției și cea comparativă.

Scopul cercetării. În conținutul articolului ne propunem drept scop să descriem rolul poliției comunitare în cadrul politicilor de ordine publică orientate către comunitate prin abordarea multilaterală și complexă a statutului acesteia în baza modelelor de activitate polițienească comunitară implementate, aplicate și testate, atât în plan regional European cât și pe cele două continente americane, identificând principalele diferențe conceptuale care au la bază specificul comunității în care funcționează aceste modele.

De asemenea, în aceeași ordine de idei, un alt scop al cercetării rezidă în aceea că, prezentând statutul, locul și rolul poliției comunitare în cadrul politicilor de ordine publică orientate către comunitate, să preluăm experiența diferitor state în acest domeniu și să optăm pentru cele mai eficiente modele de activitate polițienească comunitară aplicabilitatea cărora, în plan național, va permite consolidarea sentimentului de securitate și încredere în cadrul comunităților și sporirea eficienței Poliției Republicii Moldova.

Rezultate și discuții. Orice stat este obligat să asigure tuturor cetățenilor săi o stare generală de siguranță, liniște și de ordine, atât de necesare fiecărei persoane. Cuvântul „Órdine s. f.” provine de la latinescul „ordo inis”, care semnifică „Dispoziție, aranjament al unor lucruri, al unor fapte, făcut după anumite reguli etc.; organizare, înșiruire” [7, p. 378].

Securitatea statului și a tuturor cetățenilor săi, siguranța persoanei, ordinea și liniștea publică, reprezintă valori sociale primordiale ce stau la baza existenței, organizării și funcționării oricărui stat de drept în cadrul căruia reglementarea multiaspectuală a relațiilor sociale, disciplină, ordine de drept reprezintă cerințe firești ale democrației.

În opinia cercetătorului T. Drăganu, „ordinea socială are menirea de a servi interesul salutar al omenirii, prin promovarea prosperității acesteia”, ordinea social-statală, subînțelegând, în acest sens, o stare de rănduială echilibrată, între factorii statali și sociali, inclusiv individuali, înfăptuită prin instituirea și respectarea unor reguli, principii și norme necesare pentru prosperarea vieții social-statale [2, p. 16].

În această ordine de idei, cercetătorul E. Bianu menționează că trebuie să fie înțeles fiecăruia dintre noi faptul că: „Starea de ordine internă generală a statului, presupune echilibru și armonie, între organizarea și funcționarea instituțiilor statului și nevoile, aspirațiile cetățenilor, deoarece, numai o stare echilibrată a vieții interioare a statului, asigură posibilitatea progresului și a prosperității societății” [1, p. 22].

În ultima perioadă, asistăm la o situație când problema siguranței cetățeanului și a ordinii de drept este una de mare popularitate și actualitate, în special în plan regional european, reprezentând un subiect al diferitor conferințe naționale și internaționale în domeniu, aflându-se, de asemenea, și în centrul preocupărilor autorităților publice, ca piloni fundamentali ce condiționează buna funcționare a instituțiilor de stat.

În continuitatea celor expuse mai sus, menționăm faptul că în cadrul implementării politicilor de ordine publică orientate către comunitate, în sistemul de instituții de stat cu competențe exclusive în acest domeniu, un rol deosebit revine poliției Republicii Moldova care, în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, reprezintă o „instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor” [6, art. 2].

Constituit în anul 2013, ca autoritate administrativă din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției a fost desemnat ca autoritate centrală de administrare și control a Poliției și, nemijlocit, ca responsabil și cu un rol esențial în ceea ce privește activitatea de implementare a politicilor statului în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, protecției drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității, prevenirii, investigării și descoperirii infracțiunilor și a contravențiilor, înfăptuirii justiției, asistenței populației și autorităților administrației publice locale [5, Anexa nr. 1, pct. 2].

Având misiunea exclusivă de coordonare și organizare a activităților

orientate spre aplicarea măsurilor de menținere a ordinii și securității publice, în vederea creșterii siguranței cetățenilor, a eficientizării procesului de prevenire și combatere a fenomenului infracțional, a identificării și contracarării atentatelor la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, la proprietatea privată și publică, la alte interese legitime ale comunității, pe diverse domenii de activitate ca:

- ↳ *menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității;*
- ↳ *prevenirea infracțiunilor și contravențiilor;*
- ↳ *investigarea infracțiunilor și contravențiilor, precum și urmărirea penală;*
- ↳ *asigurarea înfăptuirii justiției;*
- ↳ *asistența populației și autorităților administrației publice locale;*
- ↳ *organizarea activității Poliției.*

Activitatea Inspectoratului General al Poliției, de la constituire și până în prezent, a fost supusă unor analize funcționale detaliate din partea diverselor grupuri de experți internaționali și, de fiecare dată, a fost apreciată ca fiind una foarte bună, deși se lăsa de înțeles că este loc și de mai bine.

Implementarea cu succes a practicilor europene în diverse domenii ca: gestionarea migrației și azilului, combaterea crimei organizate și transfrontaliere, prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, managementul frontierelor, a fost apreciată ca reprezentând pași importanți ce au condus direct la liberalizarea regimului de vize însă, cu părere de rău, au fost identificate și un șir de probleme ce țin de organizarea și funcționarea structurilor subordonate MAI al RM ce au drept consecință scăderea nivelului de încredere al cetățenilor în poliție, intervenindu-se în acest sens printr-o serie de recomandări (implementarea de noi concepte moderne) ce ar orienta Poliția către comunitate, cum ar fi *Community Policing* (activitatea polițienească comunitară).

Ce reprezintă poliția comunitară? Când și în ce stat a fost testat și implementat pentru prima dată acest concept? În ce state există și ce modele de activitate polițienească comunitară sunt implementate? Ce poate servi drept motiv ce ar sta la baza extinderii interesului pentru testarea și implementarea modelelor de activitate polițienească comunitară în Republica Moldova? Cine sunt beneficiarii finali ai implementării eficiente a modelelor de activitate polițienească comunitară în Republica Moldova? Care sunt principiile ce stau la baza activității polițienești comunitare? Care este scopul și obiectivele activității polițienești comunitare? Care este profilul și competența angajaților în cadrul implementării activității polițienești comunitare? Care este tipologia instrumentelor și metodelor activității polițienești comunitare?... sunt doar câteva dintre întrebările care ne preocupă în abordarea acestui subiect, întrebări la care vom încerca să răspundem în conținutul articolului de față.

Potrivit cercetătorului Herman Goldstein, se poate afirma că poliția comunitară datează din perioada înființării primei poliții profesioniste la Londra, în septembrie 1829.

În lucrările sale [3, p. 17], Herman Goldstein descria statutul poliției locale britanice din perioada anilor 1800-1850 și prezenta preocuparea exclusivă a acesteia de a reacționa cu promptitudine la diferite evenimente și de a oferi asistență comunității în soluționarea problemelor locale ce țin de ordinea publică.

În abordările sale, cercetătorul menționa că societatea de pe atunci din Marea Britanie, avea dreptul de a cere de la polițistul local ca acesta să aibă o contribuție activă la securitatea ei și să aplice un tratament atent în toate circumstanțele, bazat pe disponibilitate și vigilență, comunicare cu membrii comunității, înțelegerea problemelor acestora fiind cruciale.

Acceptată, definită și recunoscută inițial ca fiind o „Poliție prin acordul comunității”, activitatea poliției comunitare de pe atunci era mai mult decât apreciată și acest fapt se datora, în special, formelor și metodelor clasice de soluționare a problemelor cetățenilor (non-violente): convingerea, diplomația, disponibilitatea, parteneriatul, umorul și, doar în cazuri exclusive, constrângerea verbală.

Obligațiunile profesionale ale polițistului anilor 1800 din Marea Britanie erau unele banale: activități de patrulare [3, p. 18], convorbiri cu membrii comunității, ascultarea problemelor cetățenilor, menținerea ordinii și liniștii publice, crearea unui climat favorabil de liniște și siguranță în comunitate. Polițistul avea obligațiunea exclusivă de a cunoaște fiecare membru al comunității iar cetățenii, la rândul lor, trebuiau să cunoască personal polițistul de sector [11, p. 112].

Pe parcursul primilor 40 de ani, poliția profesionistă s-a răspândit în toată Marea Britanie, Europa și chiar în lume. Ofițerul de poliție a devenit o figură respectabilă în comunitățile locale, ocupându-se de chestiuni cotidiene, oferind sfaturi și folosindu-și autoritatea pentru soluționarea problemelor. Funcția de polițist a fost și mai este încă autoritatea unică și individuală, legată de noțiunea imparțialității față de oricine, oricând și în orice situație. Este în mod fundamental un statut apolitic. Astfel, polițistul a devenit membru-cheie al comunității, respectat și, câteodată, temut, oferind stabilitate și ordine socială [8, p. 82].

Acest stil de activitate polițienească orientată spre comunitate a fost promovat în Marea Britanie, aproape neschimbat, timp de peste 130 de ani. E important de notat că aplicarea legii a fost și mai este încă doar o parte a rolului polițistului britanic, spre deosebire de alte țări, unde aplicarea legii constituie rolul dominant al poliției [12, p. 77].

Acceptiunea generalizată de „poliție comunitară”, cu semnificația ei modernizată, a fost utilizată în limbajul curent (ca noțiune atribuită unei noi

concepții a poliției orientate către comunitate) abia pe la finele anilor '80, odată cu adoptarea în plan interanțional și regional a unor strategii noi de dezvoltare a polițiilor cu obiective clare, precise, axate pe apropierea poliștilor de problemele comunității. În interacțiunea poliție-comunitate, conform respectivelor strategii, poliția este obligată să își concentreze eforturile în activitatea de identificare a problemelor cu care se confruntă comunitatea și să se implice activ în soluționarea acestora. Este important de precizat faptul că, în acest caz, la baza respectivei interacțiuni, se află un proces de comunicare eficient în dublu sens, exprimând punctele de vedere ale poliției și ale comunității (subliniem că, în realizarea principiului transparenței în activitatea poliției, în interacțiune cu reprezentanții mass-media, cel mai des se utilizează un proces de comunicare caracterizat doar printr-un singur sens, prin care se urmărește doar informarea cetățenilor cu privire la activitatea poliției ceea ce nu este eficient și nici suficient). În această ordine de idei, (când vorbim despre procesul de comunicare caracterizat printr-un singur sens) susținem opinia cercetătorului James Wilson, potrivit căreia, scopul activității ofițerilor de presă ai subdiviziunilor de poliție este acela de a-i determina (impune) pe cetățeni să adopte o conduită în interesul general al activității (muncii) de poliție.

O definiție a *poliției comunitare* cu înțeles de serviciu public comunitar în slujba cetățenilor a fost oferită de către Centrul Național de Poliție și Relații cu Comunitatea (instituție special creată în acest sens în SUA cu o experiență de peste 30 ani în cercetarea acestui subiect), potrivit căruia „Relația poliție-comunitate reprezintă toate căile prin care se poate demonstra că poliția este de fapt parte integrantă a comunității, pe care o deservește. Această orientare trebuie să se regăsească în strategia administrativă și planningul unităților de poliție. Fiecare problemă majoră din sistemul de aplicare a legii este în prezent o provocare și o șansă în termenii relației poliție-comunitate, întrucât numai un parteneriat eficient între poliție și comunitate oferă posibilitatea soluționării constructive a acestor probleme” [9, p. 17].

Rolul polițistului, care își desfășoară activitatea într-o asemenea structură, se deosebește de cel al polițistului tradițional prin aceea că nu se mai ocupă în exclusivitate de combaterea criminalității. El își consacră cea mai mare parte a orelor de lucru informării cetățenilor cu privire la prevederile unor acte legislative, noile forme de criminalitate, procedeele bune de folosit pentru evitarea victimizării etc. Luând în calcul aceste aspecte, pentru a-și îndeplini în bune condiții noile atribuții, polițistul va trebui să dispună de o pregătire profesională solidă și de un înalt grad de discernământ [13, p. 23].

Generalizând cele expuse supra, putem să menționăm faptul că în literatura de specialitate nu vom identifica o definiție unică a poliției comunitare și, sintetizând definițiile propuse de către teoreticieni și practicieni propunem următoarea definiție: *Poliția comunitară reprezintă o politică și o*

strategie a poliției care, prin activitatea sa de identificare și preluare practicilor de succes din trecut și prezent, își propune, pentru prezent și pe viitor, să identifice cele mai eficiente metode și modele de interacțiune poliție-societate, în scopul soluționării problemelor ce țin de securitate publică, criminalitate, asigurând o viața mai bună cetățenilor.

În continuitatea logică a expunerii ideilor cu privire la statutul, locul și rolul poliției comunitare în cadrul politicilor de ordine publică orientate către comunitate, este binevenit să prezentăm conceptul poliției comunitare în Republica Moldova.

Astfel, sunt motivați de: a) recomandările experților internaționali responsabili de testarea și implementarea modelelor de activitate polițienească comunitară; b) necesitatea unei noi abordări conceptuale a locului și rolului poliției în comunitate ca rezultat al creșterii și diversificării formelor de manifestare a criminalității; c) necesitatea stringentă de a consolida sentimentul de securitate și încredere a membrilor comunității în activitatea poliției, sporirea eficienței acesteia, pe plan național, prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova a fost aprobată „Concepția și Planul de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară” [4, p. 17].

Această concepție, ca filosofie și strategie organizațională, împuternicește (îvestește) Poliția și comunitatea de a activa în comun, în baza unor noi modalități, pentru a identifica și soluționa problemele criminalității, ordinii și securității publice, pentru a îmbunătăți calitatea vieții și siguranța fiecărui membru al comunității.

În înțelesul concepției, problemele ce țin de ordinea, securitatea și siguranța publică nu pot fi soluționate de către poliție fără posibilitatea de a interacționa cu cetățenii. În această ordine de idei, un rol deosebit îi revine poliției comunitare care reprezintă un exemplu clasic de parteneriat între poliție și membrii comunității creat cu scopul de a desfășura în comun activități de prevenire, de a identifica și soluționa problemele cetățenilor pe un anumit areal.

În aceste circumstanțe apar anumite întrebări, ca exemplu: 1. Până la aprobarea Concepției și a Planului de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară, nu a existat o astfel de interacțiune (parteneriat) între poliție și cetățeni? 2. Cum a fost posibil ca polițiștii să-și realizeze misiunea nobilă de menținere a ordinii și securității publice, combatere a criminalității în trecut dacă nu era cunoscută și aplicată o astfel de practică a activității de poliție?

Ei bine, pentru a oferi răspuns la aceste întrebări, vom face o prezentare succintă a activității polițiștilor de sector în trecut iar apoi vom prezenta în detaliu locul și rolul poliției comunitare în cadrul unei comunități care, în interacțiunea cu cetățenii, realizează o misiune nobilă, diferită de cea a unei poliții obișnuite.

În primul rând, trebuie să precizăm faptul că în activitatea polițiștilor de sector din Republica Moldova, identificăm ca fiind aplicate, încă din cele mai vechi timpuri, diverse metode și forme ale activității polițienești comunitare, fiind obținute rezultate bune la diferite compartimente, care pot constitui bune practici în relația Poliției cu comunitatea (ex., în domeniul interacțiunii comunitare, în activitatea de siguranță a copiilor, în domeniul serviciului de patrulare, al supravegherii tehnice și accidentelor rutiere etc.). În consecință, chiar de la etapa inițială de implementare a activității polițienești comunitare, majoritatea polițiștilor priveau concepția ca având scopul de a crea un serviciu polițienesc distinct, ceea ce este incorect. Important este să menționăm faptul că abordarea activității poliției comunitare prin prisma creării unei subdiviziuni de poliție în subordonare directă administrației publice locale este una inadmisibilă, dictată de mai multe împrejurări, printre care și: a) incapacitatea administrațiilor publice locale de a finanța astfel de instituții; b) riscul apariției unor conflicte de competență materială cu MAI al RM (IGP al RM); c) riscul politizării activității polițiilor locale etc.

Totodată, în timp ce asistăm la o creștere și diversificare a formelor de manifestare a criminalității, este primordial să acordăm o atenție deosebită:

- ⇒ statutului poliției în societate;
- ⇒ strategiilor de acțiune necesare activității poliției pentru a se racorda acestor circumstanțe;
- ⇒ extinderii interesului interacțiunii cu cetățenii etc.

Drept rezultat, pentru a realiza în practică acest parteneriat cu comunitatea, încurajând publicul să împărtășească responsabilitatea pentru calitatea și nivelul de trai al comunității, poliția trebuie să depună eforturi în vederea integrării sale în comunitate, consolidând legalitatea acțiunilor sale prin diverse activități polițienești bazate pe consens și îmbunătățirea serviciilor oferite publicului. În acest sens poliția trebuie să depună eforturi pe următoarele direcții prioritare:

- respectarea de către polițist a principiului omniprezenței și asigurarea accesibilității publicului la serviciile prestate de către el;
- soluționarea problemelor comunității;
- disponibilitate și receptivitate la problemele cetățenilor;
- implicarea activă în vederea atragerii și mobilizării comunității în soluționarea problemelor comune;
- cunoașterea comunității (și să fie cunoscut în comunitate);
- să fie responsabilă pentru activitățile sale și rezultatele obținute în fața comunității.

Realizarea în practică a acestor priorități în munca de poliție (tipice activității poliției comunitare) va conduce, cu certitudine, la materializarea **scopului** general al activității poliției comunitare, ce rezidă în: asigurarea unui mediu sigur cetățenilor, îmbunătățirea calității vieții oamenilor,

îmbunătățirea accesului fizic și informațional la servicii de calitate și egale ale poliției pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Scopul activității poliției comunitare poate fi realizat doar dacă se va ține cont de respectarea principiilor generale ce reglementează această activitate, în calitatea lor de elemente fundamentale, idei, ce stau la baza întemeierii acestei strategii.

Astfel, din sistemul de principii recunoscute ca fiind proprii activității polițienești comunitare, prezentăm și descriem succint următoarele:

- umanismul – subînțelege apărarea, în mod prioritar, a cetățeanului (persoanei) ca valoare supremă a societății (a drepturilor și libertăților acestuia);

- disponibilitatea – presupune intervenția reprezentanților poliției în orice situație în care iau cunoștință de atingerea adusă vreuneia dintre valorile apărute de lege (indiferent de momentul constatării acesteia) inclusiv aptitudinea de a percepe și de a soluționa problemele celor aflați în dificultate ori de a îndruma către alte autorități cazurile care se situează în afara competenței sau atribuțiilor lor;

- prioritatea interesului public – subînțelege obligația polițistului de a considera interesul public mai presus decât interesul personal în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

- implicarea activă – presupune că cetățenii trebuie să fie încurajați să participe la luarea deciziilor, la implementarea unora dintre ele și nu trebuie să fie considerați doar ca beneficiari pasivi ai serviciilor prestate de poliție;

- echilibrul social – presupune că responsabilitățile în domeniul controlului social trebuie repartizate proporțional între poliție și comunitate;

- As

- specificitatea – subînțelege că activitatea poliției trebuie să fie determinată de nevoile reale ale comunității (cele ce țin în special de siguranță, liniște și ordine publică);

- motivarea comunității – pornind de la dezideratul potrivit căruia activitatea de prevenire a criminalității este mai eficientă atunci când inițiativele în domeniu sunt fundamentate pe contribuția comunității, potrivit principiului motivării comunității, activitatea polițienească comunitară trebuie să atragă și să sprijine participarea membrilor colectivității în acțiuni de prevenire a faptelor antisociale;

- contactul permanent – potrivit acestui principiu, poliția comunitară reprezintă o entitate publică care își desfășoară activitatea în parteneriat cu comunitatea, cu diverse instituții cu atribuții și competențe în domeniul ordinii și liniștii publice, întru soluționarea problemelor identificate în comunitatea respectivă;

- transparența – presupune asigurarea accesului populației la informațiile ce privesc activitatea poliției (exclusiv la acea informație care posedă

un caracter public) și care trebuie să fie exacte și actualizate, cu referire la activitățile realizate, cele planificate, deciziile adoptate în comun, mediul de lucru, valorile instituției etc.;

➤ corectitudinea – subînțelege obligativitatea polițistului de a se comporta întotdeauna demn și onorabil, de a respecta regulile de conduită general acceptabile, de a adopta un comportament lipsit de aroganță, bazat pe respect și politețe față de toți cei cu care interacționează etc.

Analizând detaliat cele relatate sus, putem ușor să conturăm profilul polițistului care desfășoară activitatea polițienească comunitară, acestuia fiindu-i asociate caracteristici specifice precum: curajul, autoritatea, solidaritatea, atenția selectivă, masculinitatea, responsabilitatea, autocontrolul, capacitatea de negociere, perseverența, sociabilitatea, conformitatea socială, independența și autonomia, exprimarea verbală și în scris, aptitudinea de a-și reface tonusul, aptitudinea de dezvoltare a celorlalți, controlul tendinței de a lua decizii pripite etc.

În conținutul articolului respectiv, abordând scopul și principiile ce stau la baza activității desfășurate de către poliția comunitară (inclusiv și profilul polițistului ce activează în această entitate), considerăm că este cazul să prezentăm și să descriem succint obiectivele generale ale activității polițienești comunitare, care constau în:

a) *eficientizarea preocupărilor poliției față de o comunitate determinată* ce permite:

- organizarea eficientă a activității poliției la nivel local;
- cunoașterea eficientă a teritoriului administrativ deservit;
- creșterea calității serviciului polițienesc ca rezultat al specializării polițiștilor pe domenii de activitate;
- sporirea încrederii membrilor comunității în activitatea poliției;
- protejarea angajaților poliției împotriva ultragierii, opunerii de rezistență;

b) *anticiparea evenimentelor și reacționarea proactivă* care permite:

- creșterea profesionalismului poliției în ceea ce privește anticiparea evenimentelor ce ar putea avea impact asupra ordinii și liniștii publice;
- reducerea la maxim posibil a eventualului impact negativ asupra ordinii și liniștii publice prin acțiuni defășurate anterior producerii faptelor antisociale (excluderea consecințelor faptelor antisociale);

c) *primirea, audiența și interacțiunea cu membrii comunității* ce permite:

- soluționarea rapidă a multor probleme care îi preocupă pe cetățeni;
- va fi acordată o atenție deosebită propunerilor parvenite din partea cetățenilor ce țin de eficientizarea a activității de ordine și siguranță publică;
- prin crearea unor spații prietenoase, accesibile și deschise, a unor condiții necesare pentru confidențialitatea discuției (în alt loc decât cel de la

sediul inspectoratului de poliție) se va asigura capacitatea și disponibilitatea de primire a cetățenilor;

d) *cooperarea cu diverse instituții și organizații (de stat sau private) ce permite:*

- unificarea și eficientizarea activității în comun (poliție-comunitate) în domeniul prevenirii și combaterii faptele antisociale;

- orientarea și motivarea intervenției instituțiilor de stat și private de a se implica activ în trezirea interesului comunității în domeniul menținerii ordinii și siguranței publice, datoriei civice;

- identificarea și unificarea unor păreri obiective cu referire la problemele membrilor comunității;

e) *comunicarea în cadrul activității polițienești comunitare care permite:*

- interacțiunea permanentă cu membrii comunității;

- informarea corectă, detaliată și imediată a comunității despre activitatea poliției;

- disponibilitatea cetățenilor de a interacționa cu poliția.

Concluzii. În conținutul respectivului articol, urmărind drept scop abordarea statutului, locului și rolului poliției comunitare în cadrul politicilor de ordine publică orientate către comunitate, putem concluziona că implementarea conceptului Community Policing (activitatea polițienească comunitară) în cadrul Poliției Republicii Moldova este una necesară și chiar vitală, de vreme ce sistemele Europene de poliție sunt orientate către comunitate.

Reacționarea promptă la sesizările și comunicările despre faptele antisociale; asigurarea receptivității la îngrijorările cetățenilor; oferirea celor mai eficiente soluții la problemele cu care se confruntă comunitatea; cooperarea cu cetățenii și instituțiile de stat și private în vederea îmbunătățirii climatului de ordine și securitate publică; interacțiunea, schimbul de informații, organizarea și desfășurarea activităților proactive în ceea ce privește prevenirea și combaterea faptelor antisociale; crearea unui mediu sigur membrilor comunității în comunitate prin îmbunătățirea accesului fizic și informațional la servicii de calitate și egale ale poliției – reprezintă doar câteva exemple tipice de activități (desfășurate de către poliția comunitară) cu un impact deosebit asupra consolidării sentimentului de securitate și încredere a cetățenilor în munca poliției și sporirea eficienței Poliției Republicii Moldova.

Spre marea mirare și bucurie a tuturor, mulți dintre polițiști au sesizat schimbări esențiale în abordarea activității poliției (activitățile de prevenire și comunicare cu populația crescând în intensitate, în special în ultima perioadă, ceea ce a dus, nemijlocit, la creșterea nivelului de încredere în poliție ca urmare a activităților de prevenire desfășurate în comun cu cetățenii). Odată cu reformele în poliție, abordările noi, care ar corespunde nevoilor localităților și cetățenilor, au luat locul unor principii vechi de lucru (stereo-

tipuri depășite) [10, p. 19].

Totodată, ar fi inacceptabil de a nu recunoaște că, la acest compartiment, avem încă foarte mult de muncit și că doar prin unificarea forțelor în cadrul acestui binom poliție-comunitate, vom reuși să instaurăm ordine, liniște și siguranță în comunitate.

Referințe bibliografice:

1. Bianu E. Ordinea – factorul armoniei. Supremația principiului de ordine. Climatul ordinii obștești salutare. București: Cartea Românească, 1945. 37 p.
2. Drăganu T. Introducere în teoria și practica statului de drept. Cluj-Napoca: Dacia, 1992. 223 p.
3. Goldstein H. Problem Oriented Policing. New York: McGraw-Hill, 1990, 23 p.
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 100 din 30.01.2018 „Pentru aprobarea Concepției și a Planului de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară”. Publicat: 02.02.2018 în Monitorul Oficial nr. 33-39, art. 116.
5. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 547 din 12.11.2019 „Cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției”. Publicat: 22.11.2019 în Monitorul Oficial nr. 346-351, art. 857.
6. Legea Republicii Moldova nr. 320 din 27.12.2012 „Cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului”. Publicat: 01.03.2013 în Monitorul Oficial nr. 42-47, art. 145.
7. Marcu F., Maneca C. Dicționar de neologisme. București: Editura Academiei, 1986. 346 p.
8. Stamatin Ș. Poliția comunitară – atribut necesar Republicii Moldova. În: Analele științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare”, Ediția IX-a, Chișinău 2009, „Științe socio-umane”, p. 81-89.
9. Trojanowicz R., Bucqueroux B. Community Policing – How to Get Started. Anderson Publishing Co, Cincinnati, 1994, p. 12-21.
10. Vlădicescu N., Vieru P., Ciumac I. Implementarea la nivel local a concepției privind activitatea poliției comunitare. Raport de monitorizare. Chișinău, 2020, 88 p.
11. Буданов А. Методика использования материалов зарубежного опыта в профессиональной подготовке сотрудников МВД. Москва, 1995, с. 114.
12. Губанов А. Полиция Запада. Москва, ВНИИ МВД России, 1993, с. 128.
13. Кукушкин В. Проблемы повышения авторитета и престижа сотрудников органов внутренних дел у населения. Щит и меч. 1995, с. 67.